

Eesti vaimse kultuuripärandi nimistu – haabja ehitamisest kihnu troi kudumiseni

Leelo Viita

Rahvakultuuri Keskus

Vaimse kultuuripärandi osakonna juhataja

RAHVAKULTUURI
K E S K U S

UNESCO

vaimse kultuuripärandi kaitse konventsioon (2003), Eesti ühines konventsiooniga 2006. a

Rahvusvaheline kokkulepe
vaimse kultuuripärandi hoidmiseks
ja väärtustamiseks

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Intangible
Cultural
Heritage

Hetkeseisuga on konventsiooniga ühinenud 178 riiki

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Vaimne kultuuripärand

Elav pärand

Intangible cultural heritage (UNESCO)

Living heritage

2010 Eesti vaimse kultuuripärandi nimistu loomine

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Kogukond

- Keskse pärandikandjana näeb UNESCO konventsioon kogukonda
- Iga kogukond otsustab ise, mis on nende elav kultuuripärand ning kas ja kuidas seda hoida soovitakse
- Kogukonnal on võtmeroll oma vaimse kultuuripärandi hoidmisel ja kaitsmisel.

RAHVAKULTUURI
KESKUS

www.rahvakultuur.ee/vkpnimistu

nimistu

www.rahvakultuur.ee/vkpnimistu

2010. a avatud Eesti vaimse kultuuripärandi nimistu on veebikeskkond, kus kõik Eesti kogukonnad, sõltumata suurusest, elukohast või etnilisest päritolust, saavad tutvustada sõnas, helis ja pildis oma elavat pärandit

Vaimse kultuuripärandi nimistu

- Kogukondade häälekandja
- Alt-üles põhimõte
- Tähelepanu keskmes eelkõige kogukondlik ja kohalik kultuur
- Sissevaade meie kaasaegsete ja kaasmaalaste ellu ja mõttemaailma
- Teave erinevate Eesti piirkondade ja paikade vaimse pärandi nähtuste kohta

Nimistu eesmäärke

- Oma pärandi mõtestamine, uurimine, väärtustamine
- Suurendada ühiskonnas üldist teadlikkust vaimsest kultuuripärandist
- Innustada kogukondi oma vaimset kultuuripärandit märkama, mõtestama, väärtustama, hoidma ja teadlikult edasi andma
- Tutvustada nimistu kaudu Eestis elavate kogukondade mitmekülgset vaimset kultuuripärandit suuremale huviliste ringile
- Toetada ja tunnustada kultuuri loojaid ja kandjaid

1.Hiiu-rahvariiete seelikkangaste kudumine/2..Inimeste gruppideks jagamine päritolukoha ja kunagise eristuva omaduse või tegevuse järgi Hiiumaal/ 3.Kiiktoolis kiikumine Hiiumaal/ 4.Koduõlle valmistamine ja joomine Hiiumaal/ 5.Käkisupi keetmine ja sömine Hiiumaal/ 6.Käsivankrite valmistamine ja kasutamine Hiiumaal/ 7.Puukujude valmistamine Hiiumaal/ 8.Pätakate valmistamine ja kandmine Hiiumaal/ 9.Püstaia tegemine Hiiumaal/ 10.Rõhtude valmistamine ja kandmine Hiiumaal/ 11..Tinast noatuppede valmistamine ja kaunistamine/ 12.Traditsiooniliste Hiiu-rahvariiete heegeldamine

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Kiiktoolis kiikumine Hiiumaal

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Kasemahla kogumine ja joogiks tarvitamine vanal Võrumaal

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Haapsalu sallide ja rättide kudumine

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Lindora laat

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Sepatöö Valtu piirkonnas

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Seto kirmas

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Volbriõhtu tähistamine Tartus

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Süldi valmistamine ja söömine Eestis

RAHVAKULTUURI
KESKUS

Põsanka (pysanka) lihavõttemunade kaunistamine ukraina kogukonnas

Sokujooksmine Saaremaal Haeska, Metsküla ja Randvere külas

Mida kanda nimistusse?

- Tähelepanu all on eelkõige kohalik ja kogukondlik kultuuripärand, mida soovitakse kogukonnas hoida ja edasi anda
- On kogukonna otsustada, millist osa oma vaimsest pärandist soovitakse nimistus tutvustada
- Vaimse pärandi kandmisel nimistusse on kriteeriumiks eelkõige selle olulisus kogukonnale praegusel ajal

Mardisant on õnne pant!

8.-11.
11/18

www.mardipaev.com

Täna!

2018
EUROOPA
KULTUURIPÄRAN-
DIAASTA
#EuropeForCulture

Mardisandi välimääraja